

Житомирська політехніка	МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ «ЖИТОМИРСЬКА ПОЛІТЕХНІКА» Система управління якістю відповідас ДСТУ ISO 9001:2015	Ф-31.08- 05.01/256.00.1/М/ ОК7-2023
	Екземпляр № 1	Дис 18 / 1

ЗАТВЕРДЖЕНО

Вченою радою факультету педагогічних технологій та освіти

впровадження життя

31 серпня 2023 р., протокол № 11

Вченої ради

Оксана ЧЕРНИШ



РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ «СУЧАСНІ ПРОБЛЕМИ ТЕРОРОЛОГІЇ»

для здобувачів вищої освіти освітнього ступеня «магістр»
спеціальності 256 «Національна безпека

(за окремими сферами забезпечення і видами діяльності)»

освітньо-професійна програма «Національна безпека

(за окремими сферами забезпечення і видами діяльності)»


факультет національної безпеки, права та міжнародних відносин
кафедра національної безпеки, публічного управління та адміністрування

Схвалено на засіданні кафедри
філософсько-історичних студій
та масових комунікацій
протокол № 1 від 28 серпня 2023 р.

Завідувач кафедри

 Вадим СЛЮСАР

Гарант освітньо-професійної програми

 Димитрій ГРИЦИШЕН

Розробник: д.філос.н., доц., зав. кафедри філософсько-історичних студій та масових комунікацій СЛЮСАР Вадим

Житомир
2023 – 2024 н.р.

Житомирська політехніка	МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ «ЖИТОМИРСЬКА ПОЛІТЕХНІКА» Система управління якістю відповідає ДСТУ ISO 9001:2015	Ф-31.08- 05.01/256.00.1/М/ ОК7-2023
	Екземпляр № 1	Арк 18 / 2

1. Опис навчальної дисципліни

Найменування показників	Галузь знань, спеціальність, освітній ступінь	Характеристика навчальної дисципліни	
		денна форма навчання	заочна форма навчання
Кількість кредитів 4	Галузь знань 25 “Воєнні науки, національна безпека, безпека державного кордону”	Нормативна	
Модулів – 1	Спеціальність 256 “Національна безпека (за окремими сферами забезпечення і видами діяльності)”	Рік підготовки:	
Змістових модулів – 2		1-й	1-й
Загальна кількість годин 120		Семестр	
		1	1
Тижневих годин для денної форми навчання: аудиторних 3 самостійної роботи – 4,5	Освітній ступінь “магістр”	Лекції	
		32 год.	8 год.
		Практичні	
		16 год.	6 год.
		Лабораторні	
		–	–
		Самостійна робота	
72 год.	106 год.		
Вид контролю: екзамен			

Частка аудиторних занять і частка самостійної та індивідуальної роботи у загальному обсязі годин з навчальної дисципліни становить:

для денної форми навчання – 40 % аудиторних занять, 60 % самостійної та індивідуальної роботи;

для заочної форми навчання – 12 % аудиторних занять, 88 % самостійної та індивідуальної роботи.

Житомирська політехніка	МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ «ЖИТОМИРСЬКА ПОЛІТЕХНІКА» Система управління якістю відповідає ДСТУ ISO 9001:2015	Ф-31.08- 05.01/256.00.1/М/ ОК7-2023
	Екземпляр № 1	Арк 18 / 3

2. Мета та завдання навчальної дисципліни

Освітня компонента «Сучасні проблеми терорології» належить до обов'язкових освітніх компонент навчального плану підготовки студентів з спеціальності 256 «Національна безпека(за окремими сферами забезпечення і видами діяльності)», освітньо-професійної програми «Національна безпека (за окремими сферами забезпечення і видами діяльності)»

Метою навчальної дисципліни є дисципліни є оволодіння здобувачами вищої освіти основами теоретичного аналізу та методологією вивчення тероризму як суспільного явища сучасного буття, а також специфіки його реалізації.

Завданнями вивчення навчальної дисципліни є:

- засвоєння філософської природи та теоретичних знань про закономірності та тенденції терористичної діяльності у державній та недержавній формах;
- формування вміння використання отриманих знань в професійній діяльності фахівця з національної безпеки;
- вивчити історію діяльності терористичних організацій, зміну форм методів та ідеологічного підґрунтя у сучасній перспективі
- оволодіння навичками аналітичної діяльності по встановленню джерел тероризму та розробці механізмів упередження появи терористичних організацій.

Зміст навчальної дисципліни направлений на формування наступних **компетентностей**, визначених стандартом вищої освіти зі спеціальності 256 «Національна безпека (за окремими сферами забезпечення і видами діяльності)»:

ЗК 1. Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу.

ЗК 2. Здатність приймати обґрунтовані рішення.

ЗК 6. Здатність вчитися і оволодівати сучасними знаннями.

СК 4. Здатність аналізувати та прогнозувати розвиток безпекового середовища (глобальний, регіональний та національний аспекти) за окремими сферами забезпечення та видами діяльності.

СК 7. Здатність інтегрувати знання та розв'язувати складні задачі національної безпеки (за окремими сферами забезпечення і видами діяльності) у широких та/або мультидисциплінарних контекстах за наявності неповної або обмеженої інформації з урахуванням аспектів соціальної та етичної відповідальності.

СК 8. Здатність використовувати понятійно-категоріальний апарат теорій терорології та іредентизму, аналізувати структуру системи запобігання і протидії фінансуванню тероризму та збройних конфліктів.

Житомирська політехніка	МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ «ЖИТОМИРСЬКА ПОЛІТЕХНІКА» Система управління якістю відповідає ДСТУ ISO 9001:2015	Ф-31.08- 05.01/256.00.1/М/ ОК7-2023
	Екземпляр № 1	Арк 18 / 4

Отримані знання з навчальної дисципліни стануть складовими наступних **програмних результатів** навчання за 256 «Національна безпека (за окремими сферами забезпечення і видами діяльності)»:

ПРН 1. Застосовувати системний аналіз та синтез для вирішення завдань забезпечення національної безпеки.

ПРН 10. Формувати елементи (складові) стратегії національної безпеки держави (за сферами забезпечення та видами діяльності).

ПРН 12. Застосовувати спеціалізовані концептуальні знання, що включають сучасні наукові здобутки і є основою для прийняття ефективних рішень, проведення досліджень та критичного осмислення проблем у галузі національної безпеки.

ПРН 17. Виявляти та прогнозувати ризики національній безпеці України з урахуванням теорій терорології та іредентизму та обґрунтовувати заходи щодо їх мінімізації для забезпечення економічної безпеки держави.

3. Програма навчальної дисципліни

ЗМІСТОВНИЙ МОДУЛЬ 1. ТЕРОРИЗМ ЯК СОЦІАЛЬНИЙ ФЕНОМЕН: ТЕОРЕТИЧНІ ЗАСАДИ

Тема 1. Тероризм як форма насилля: соціально-філософська природа

Тероризм як соціальне явище. Соціальний конфлікт та соціальний розвиток. «Терор» і «тероризм»: співвіднесення понять, «терор» та «агресія». Державний і недержавний терор. Зовнішній терор: сутність та атрибутивні ознаки. Судовий і позасудовий терор, їх специфіка та особливості реалізації. Основні погляди на природу тероризму. Терористичний акт як злочинне діяння. Характер тероризму. Складові тероризму як злочинної діяльності. Геноцид як форма терору.

Тема 2. Еволюція тероризму від давніх часів до ХХ ст.

Тероризм у стародавньому світі. Сікарії: історія становлення та спрямованість діяльності. Хариджити та їх місце у внутрішній релігійній боротьбі. Асасіни як орден неоісмаїлітів-нізаристів та найвпливовіша терористична організація Середньовіччя. «Гардуна» як таємний орден та терористична організація. «Порохова змова» в історії Англії: історія та значення. Образ Гая Фокса у сучасній культурі. Епоха терору в історії Франції. Осмислення феномену терору. Ідеологія анархо-комунізму та «філософія бомби» Карла Гейнцгена. Убивство царя Олександра II як знаковий теракт ХІХ ст. Білий терор та його значення і історії тероризму. Червоний терор та його наслідки. Червоний терор в Україні. Фашистський терор в Італії та нацистський в Третьюму Рейху. Ліга націй як міжнародна організація для консолідованого опору тероризму. Антиколоніальний терор в Фриції та на Близькому Сході. Праця Франца Фанона «Окаянна земля». Операція ЦРУ «Кондор» для підтримки державного тероризму в Південній Америці. Ескадрони смерті як терористичні угруповання в Латинській Америці (Аргентинський антикомуністичний альянс (Alianza Anticomunista Argentina), ОРДЕН (Націоналістична Демократична Організація), Патрулі цивільної оборони (Patrullas de Autodefensa Civil) та ін.). Ку-клукс-клан: етапи становлення та форми впливу на політику. Антиімперіалістичні територіальні

Житомирська політехніка	МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ «ЖИТОМИРСЬКА ПОЛІТЕХНІКА» Система управління якістю відповідає ДСТУ ISO 9001:2015	Ф-31.08- 05.01/256.00.1/М/ ОК7-2023
	Екземпляр № 1	Арк 18 / 5

ядра – італійська ліворадикальна організація кінця ХХ ст. Організація Абу Нідала (АНО) як палестинська бойова група. «Ках» і «Кахане хай» – радикальна ортодоксальна єврейська релігійна сіоністська політична партія та терористична організація. Африканський національний конгрес: історія терористичної боротьби проти апартеїду та його роль у сучасному політичному житті ПАР. «Фронт звільнення Квебеку» – сепаратистська терористична організація Канади другої половини ХХ ст. «Тигри визволення Таміл-Іламу»: історія та сучасність. «Аум Сінрікьо» – релігійний рух та терористична організація. «Об'єднані сили самооборони Колумбії» та її роль у збройному конфлікті в Колумбії з 1997 року до 2006 році. Японська Червона Армія бойовнича комуністична організація другої половини ХХ ст. Революційні ядра (ФРН, Греція) – ліворадикальні терористичні організації другої половини ХХ ст. Ірландська національно-визвольна армія – воєнізоване крило Ірландської республіканської соціалістичної партії.

Тема 3. Сучасні терористичні та екстремістські організації, глобальний вимір сучасного тероризму

Ку-клукс-клан: сучасний етап терористичної боротьби. Бригади Мучеників Аль-Акси та Рух Ісламський джихад у Палестині – їх роль у боротьбі за незалежність Палестини. Джейш-і-Мохаммед та її роль у боротьбі за відокремлення Кашміра. Міжнародна сикхська молодіжна федерація, Сили визволення Халістану, Сила Халістан Зіндабад та боротьба за незалежність Халістану. Сепаратистські терористичні організації Індії. «Війська народної оборони» як терористична організація у складі Робітничої партії Курдистану. Салафітський джихадизм як релігійно-політична сунітська ісламістська ідеологія та практика тероризму: «Аль-Каїда», «Боко Харам» – міжнародні панісламістські терористичні організації. Ісламська держава та її вплив на глобальну політику. Транснаціональні ісламські політичні організації та їх вплив на терористичні рухи: «Брати-мусульмани», «Хезболла», «Хізб ут-Тахрір». Донецька народна республіка, Луганська народна республіка, Російський уряд, Російська православна армія, Група Вагнера «ПВК Вагнера», Редут як міжнародні терористичні організації та їх роль у російсько-українській війні. «Повстання» – терористична монархічна партія Ізраїлю. Армія опору Господа – християнська терористична організація Уганди. «Червоний тероризм»: Комуністична партія Індії (маоїстська), Маоїстська комуністична партія Маніпуру та терористична боротьба, Парагвайська народна армія марксистсько-ленінська партизанська група в Парагваї. Ультраправий тероризм: «Декларація незалежності Європи 2083» та терористичний акт у Норвегії в 2011 році, вчинений Брейвіком; розстріл в мечетях Крайстчерча (Нова Зеландія).

Тема 4. Атрибути терору та їх виявлення у соціальному розвитку

Подія тероризму, тероризм як напад; терористичний акт – подія з двома дійовими особами – терористом та державою. Тероризм як спосіб легітимації влади меншості. Ознаки тероризму як злочинного діяння. Концепт «смерть» та його місце в ідеології терористичної боротьби. Функції тероризму. Види і форми тероризму. Міжнародний тероризм: поняття, сутність, характеристика, види. Основні види терористичних актів: історія і сьогодення. Закон України «Про боротьбу з тероризмом».

Житомирська політехніка	МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ «ЖИТОМИРСЬКА ПОЛІТЕХНІКА» Система управління якістю відповідає ДСТУ ISO 9001:2015	Ф-31.08- 05.01/256.00.1/М/ ОК7-2023
	Екземпляр № 1	Арк 18 / 6

Тема 5. Умови виникнення тероризму як форми насилля. Фактори утвердження тероризму

Детермінанти сучасного тероризму. Соціально-економічне підґрунтя терористичної діяльності. Стирання меж між явищами як причина появи неспецифічного тероризму. Некомпетентність учасників політичних процесів у світі як причина виникнення терористичного руху. Невідповідність правової системи та економічних реалій суспільства як передумова зародження рухів спротиву. Теророгенність як інтегративна якісна характеристика соціальних процесів і систем, що характеризує їх потенційну схильність до використання терористичних заходів у практиці вирішення соціальних конфліктів. Високий ступінь соціальної стратифікації як умова виникнення тероризму. «Ідейний абсолютизм» як мотив тероризму. Система детермінант тероризму. Соціально-політичні, культурологічні, економічні, науково-технологічні, природно-географічні, демографічні, кримінологічні та карно-кримінальні фактори тероризму.

Тема 6. Стратегії запобігання тероризму як основа національної безпеки

Аналіз потенційних загроз терористичного характеру та механізми протидії. Критерії ідентифікації загроз терористичного характеру. Основні елементи для організації ефективних заходів запобігання тероризму. Механізми виявлення терористичних тенденцій та методи упередження. Створення соціальних умов для мінімізації проявів терористичної діяльності. Метод кейсу для аналізу загроз терористичного акту. Адміністративно-правові заходи протидії тероризму: шляхи удосконалення. Напрями формування системи антитерористичного ризик-менеджменту. Концептуальні засади запобігання вчинення терористичних актів: регіональний, національний і міжнародний аналіз та контроль. Характеристика загроз і ризиків вчинення терористичних актів: світовий, вітчизняний і регіональний аналіз. Посилення превентивної функції вільних ЗМІ. Політична ідеологія як фактор тероризму. Анархічна теорія тероризму. Фашистська теорія тероризму. Антиколоніалізм як теорія тероризму. Релігійність як політична філософія тероризму. Ортодоксальна терористична теорія.

ЗМІСТОВНИЙ МОДУЛЬ 2. ТЕРОРИЗМ ЯК СОЦІАЛЬНИЙ ФЕНОМЕН: АНТРОПОЛОГІЧНИЙ, АКСІОЛОГІЧНИЙ ТА СОЦІАЛЬНИЙ ВИМІР

Тема 7. Психологічний вимір тероризму, психолого-правовий портрет особи терориста. Страх і терор

Психологія масового терору: страх, жах, паніка, агресія як базові психо-емоційні стани в періоди терору. Психологічні аспекти геноциду та масових вбивств. Мотиви вчинення терористичних актів. Віктимологія терору: моделі поведінки заручників. Психологічний портрет особи терориста: логічно-емоційні компоненти. Типологія терористів. Патологічні складові особи терориста. Психологія особи як учасника терористичної групи. Філософсько-теоретичні засади профайлінгу: вчення Ч. Ломброзо, Г. Ашаффенбурга, Ернста Кречмера, Пола Екмана, Уоллеса Фрізена.

Житомирська політехніка	МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ «ЖИТОМИРСЬКА ПОЛІТЕХНІКА» Система управління якістю відповідає ДСТУ ISO 9001:2015	Ф-31.08- 05.01/256.00.1/М/ ОК7-2023
	Екземпляр № 1	Арк 18 / 7

Тема 8. Етичний вимір тероризму

Етичний вимір співучасті потерпілих. Проблема виправдання тероризму: консеквенціалізм та неконсеквенціалізм. Принцип меншого з двох зол, принцип подвійного ефекту та етична проблема з трамваем у контексті виправдання тероризму. Етатистський тероризм Томаса Гоббса і проблема державного терору. Н. Макіавеллі про виправдання політичної мети. Вальтер Беньямін у пошуках «чистого насилля». Концепція міметичної кризи як етичного підґрунтя терору Рене Жирара. Віктимні ознаки жертви терору. Зміщення провини з терористів на жертву та повне виправдання агресорів у філософії Н. Хомського (Чомського).

Тема 9. Ірраціональне насилля та його місце в тероризмі

Насильство як асоціальне явище. Деструктивна модель насильницької поведінки терориста. Соціально-філософські та соціально-психологічні теорії відображення ірраціональних джерел тероризму: соціальна когнітивна теорія, теорія соціального навчання. Базові фактори тероризму в соціальній когнітивній теорії: взаємний детермінізм, символізація здатності, заступна здатність, здатність до саморегулювання, здатність до саморефлексії. Пам'ять про тероризм: суперечливі образи та конкуруючі реальності. Концепція соціальної деструктивності в праці Т. Адорно і М. Горкхаймера «Діалектика Просвітництва». Конрад Лоренц «Агресія або так зване Зло» – еволюційний підхід до агресії та його сучасний вимір. Праця «Анатомія людської деструктивності» Е. Фромма й проблема некрофільії як складової терору. Раціональне та ірраціональне насилля, Ressentiment терористів у працях С. Жижека. Ірраціональні спалахи насилля у передмістях як форма терору. Ірраціональне насилля та паніка. Метод кейсу для аналізу ірраціональних джерел терористичного акту.

Тема 10. Глобалізаційний вимір тероризму

Поняття «глобальність», «глобалізм», «глобалізація» у соціогуманітарних науках. Етапи становлення глобалізації. Підходи до трактування змісту глобалізації («гуманістичний» («глобооптимісти»), «критичний», невизначений, неоліберальний). Цивілізаційний підхід до розуміння сутності тероризму. Теорії цивілізацій Ф. Гізо, Ж. Гобіно, О. Шпенглера, А. Дж. Тойнбі, Ф.Фукуями, Ж. Атталі та К. Санторо. Концепція «конфлікту цивілізацій» С. Гантінгтона та місце в ній терористичній діяльності. Державний імперський терор проти поневоленних народів. С. Бандера про боротьбу з державним терором більшовицького режиму у збірці праць «Перспективи української революції». Д. Донцов про боротьбу з державним терором більшовицького режиму у праці «Підстави нашої політики...». Ідеї антиколоніальних насилля та терору у філософсько-політичних поглядах Ф. Фанона. «Світ-системний підхід Е. Валлерстайна до аналізу розвитку світової історію та світової економіку як взаємодії центрів та периферії. Глобальний тероризм. Міграційні процеси і проблема тероризму. Політика мультикультуралізму як запобігання тероризму: ідейні засади та практика невдач. Глобалізація економічних процесів. Фінансування тероризму у глобальному масштабі. Запобігання фінансуванню тероризму: методи, засоби, прийоми. Адаптація тероризму до умов сучасності.

Житомирська політехніка	МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ «ЖИТОМИРСЬКА ПОЛІТЕХНІКА» Система управління якістю відповідає ДСТУ ISO 9001:2015	Ф-31.08- 05.01/256.00.1/М/ ОК7-2023
	Екземпляр № 1	Арк 18 / 8

Тема 11. Комунікативний вимір тероризму, інформаційний тероризм як виклик національній безпеці.

Теорії масових комунікацій та їх рефлексія проблем терору та тероризму (теорія «Agenda-setting» або теорія порядку денного; теорія наркотичної дисфункції; теорія культивування; теорія регулятивного фокусу; теорія спільної культурної комунікації). Концепція тероризму в гіперреальності Ж. Бодрійяра. Медіа-цирк та новинна подія терористичного характеру. Помилковий баланс у ЗМІ та висвітлення подій терористичного акту. Doomscrolling та його роль в утвердженні політики терору. Міжнародні комунікативні системи і відображення в них терористичної діяльності. Висвітлення подій міжнародного тероризму в режимі реального часу. Інформація як джерело віртуального страху. Інформаційний тероризм: поняття та ознаки. Види, суб'єкти інформаційного тероризму. Характерні риси сучасного інформаційного тероризму. Ознаки загроз «інформаційного тероризму». Причини і джерела ескалації інформаційного тероризму. Медійний характер тероризму. Індустрія страху та місце тероризму в ній. Психотероризм ЗМІ. Антитерористична істерія у медіапросторі. Заходи ефективного протистояння і запобігання загрозам інформаційного тероризму. Вербування як стратегічний інструмент залучення в інформаційний тероризм. Пропаганда – дієвий інструмент інформаційного тероризму. Медіатероризм, засоби масової інформації як інструмент впливу терористів. Кейсовий метод вивчення медіасупроводу тероризму. Інформаційний тероризм: джерела формування та активізації в Україні. Деструктивний інформаційний вплив Росії проти України, види терористичних атак на інформаційний простір України.

Тема 12. Боротьба з тероризмом в умовах кризових ситуацій

Концепція насилля у інтерпретації сучасних конфліктах. Концепція конфліктної моделі суспільства Р.Дарендорфа. Ж. Сорель та його «Роздуми про насильство». Криза в соціальних системах як передумова тероризму. Теорія асиметричного конфлікту в контексті сучасного тероризму. Технології аналізу передумов соціальних конфліктів. Визначення оптимальної технології соціального управління як інструмент боротьби з тероризмом в умовах кризових ситуацій. Медіація та її роль у розв'язанні конфліктів. Суспільно-моральна та соціально-інформаційна концепції протидії тероризму. Позиціонування стратегій боротьби з тероризмом.

Житомирська політехніка	МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ «ЖИТОМИРСЬКА ПОЛІТЕХНІКА» Система управління якістю відповідає ДСТУ ISO 9001:2015	Ф-31.08- 05.01/256.00.1/М/ ОК7-2023
	Екземпляр № 1	Арк 18 / 9

4. Структура (тематичний план) навчальної дисципліни

Змістові модулі і теми	Кількість годин							
	денна форма				заочна форма			
	усього	лекції	практичні	самостійна робота	усього	лекції	практичні	самостійна робота
Модуль 1								
ЗМІСТОВИЙ МОДУЛЬ 1. ТЕРОРИЗМ ЯК СОЦІАЛЬНИЙ ФЕНОМЕН: ТЕОРЕТИЧНІ ЗАСАДИ								
Тема 1 Тероризм як форма насилля: соціально-філософська природа	10	2	2	6	10	2	–	8
Тема 2. Еволюція тероризму від давніх часів до ХХ ст.	12	4	2	6	10	–	–	10
Тема 3. Сучасні терористичні та екстремістські організації, глобальний вимір сучасного тероризму.	10	2	2	6	10	–	2	8
Тема 4. Атрибути терору та їх виявлення у соціальному розвитку	8	2	–	6	10	–	–	10
Тема 5. Умови виникнення тероризму як форми насилля. Фактори утвердження тероризму	8	2	–	6	10	–	–	10
Тема 6. Стратегії запобігання тероризму як основа національної безпеки	12	4	2	6	10	2	–	8
Разом за змістовий модуль 1	60	16	8	36	60	4	2	54
ЗМІСТОВИЙ МОДУЛЬ 2. ТЕРОРИЗМ ЯК СОЦІАЛЬНИЙ ФЕНОМЕН: АНТРОПОЛОГІЧНИЙ, АКСІОЛОГІЧНИЙ ТА СОЦІАЛЬНИЙ ВИМІР								
Тема 7. Психологічний вимір тероризму, психолого-правовий портрет особи терориста. Страх і терор	10	4	2	4	10	2	2	6
Тема 8 Етичний вимір тероризму	10	4	–	6	10	2	–	8
Тема 9. Ірраціональне насилля та його місце в тероризмі	10	2	2	6	10	–	–	10
Тема 10. Глобалізаційний вимір тероризму	10	2	2	6	10	–	2	8
Тема 11. Комунікативний вимір тероризму	10	2	2	6	10	–	–	10
Тема 12. Боротьба з тероризмом в умовах кризових ситуацій	10	2	–	8	10	–	–	10
Разом за змістовий модуль 2	60	16	8	36	60	4	4	52
ВСЬОГО	120	32	16	72	120	8	6	106

Житомирська політехніка	МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ «ЖИТОМИРСЬКА ПОЛІТЕХНІКА» Система управління якістю відповідає ДСТУ ISO 9001:2015	Ф-31.08- 05.01/256.00.1/М/ ОК7-2023
	Екземпляр № 1	Арк 18 / 10

5. Теми практичних (лабораторних) занять

№ з/п	Назва теми	Кількість годин	
		денна форма	заочна форма
1	Тема 1. Тероризм як форма насилля: соціально-філософська природа	2	–
2	Тема 2. Еволюція тероризму від давніх часів до ХХ ст.	2	–
3	Тема 3. Сучасні терористичні та екстремістські організації, глобальний вимір сучасного тероризму.	2	2
4	Тема 4. Стратегії запобігання тероризму як основа національної безпеки	2	–
5	Тема 5. Психологічний вимір тероризму, психолого-правовий портрет особи терориста. Страх і терор	2	2
6	Тема 6. Ірраціональне насилля та його місце в тероризмі	2	–
7	Тема 7. Глобалізаційний вимір тероризму	2	2
8	Тема 8. Комунікативний вимір тероризму	2	–
РАЗОМ		16	6

6. Завдання для самостійної роботи

№ з/п	Назва теми	К-ть годин	
		Д.ф.	З.ф.
1	Тема 1. Тероризм як форма насилля: соціально-філософська природа. 1. Геноцид як форма терору.	6	8
2	Тема 2. Еволюція тероризму від давніх часів до ХХ ст. 1. Ірландська національно-визвольна армія – воєнізоване крило Ірландської республіканської соціалістичної партії.	6	10
3	Тема 3 Сучасні терористичні та екстремістські організації, глобальний вимір сучасного тероризму 1. Армія опору Господа – християнська терористична організація Уганди.	6	8
4	Тема 4. Атрибути терору та їх виявлення у соціальному розвитку 1. Закон України «Про боротьбу з тероризмом»	6	10
5	Тема 5. Умови виникнення тероризму як форми насилля. Фактори утвердження тероризму 1. Теророгенність як інтегративна якісна характеристика соціальних процесів і систем, що характеризує їх потенційну схильність до використання терористичних заходів у практиці вирішення соціальних конфліктів.	6	10
6	Тема 6. Стратегії запобігання тероризму як основа національної безпеки 1. Напрями формування системи антитерористичного ризик-менеджменту.	6	8
7	Тема 7. Психологічний вимір тероризму, психолого-правовий портрет особи терориста. Страх і терор 1. Віктимологія терору: моделі поведінки заручників	4	6
8	Тема 8. Етичний вимір тероризму 1. Н. Макіавеллі про виправдання політичної мети.	6	8
9	Тема 9. Ірраціональне насилля та його місце в тероризмі 1. Ірраціональні спалахи насилля у передмістях як форма терору.	6	10
10	Тема 10. Глобалізаційний вимір тероризму 1. Запобігання фінансуванню тероризму: методи, засоби, прийоми	6	8
11	Тема 11. Комунікативний вимір тероризму 1. Співробітництво України з міжнародними організаціями у сфері протидії інформаційному тероризму.	6	10
12	Тема 12. Боротьба з тероризмом в умовах кризових ситуацій 1. Позиціонування стратегій боротьби з тероризмом.	8	10
РАЗОМ		72	106

Житомирська політехніка	МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ «ЖИТОМИРСЬКА ПОЛІТЕХНІКА» Система управління якістю відповідає ДСТУ ISO 9001:2015	Ф-31.08- 05.01/256.00.1/М/ ОК7-2023
	Екземпляр № 1	Арк 18 / 11

7. Індивідуальні завдання

Підготовка та написання есе щодо проблемного питання за темою заняття.

Написати есе на тему «У чому причини тероризму в сучасному світі?»

Обсяг від 0,5 до 1,5 сторінок. Шрифт Times New Roman, 14 кегль, інтервал 1,5.

Оцінюється власна думка та аргументованість її доведення

8. Методи навчання

Результат навчання	Методи навчання
ПРН 1. Застосовувати системний аналіз та синтез для вирішення завдань забезпечення національної безпеки	– вербальні (проблемні лекції, лекції – дискусії, лекції з аналізом конкретних ситуацій); Частково – пошуковий (евристичний); ситуаційний метод, рішення кейсових завдань
ПРН 10. Формувати елементи (складові) стратегії національної безпеки держави (за сферами забезпечення та видами діяльності)	– вербальні (проблемні лекції, лекції – візуалізації, пояснення, розповідь); наочні (спостереження, ілюстрація, демонстрація); частково – пошуковий (евристичний); метод проблемного викладу;
ПРН 12. Застосовувати спеціалізовані концептуальні знання, що включають сучасні наукові здобутки і є основою для прийняття ефективних рішень, проведення досліджень та критичного осмислення проблем у галузі національної безпеки	– вербальні (лекції– візуалізації, пояснення, розповідь, бесіда); практичні (різні види вправ та завдань, творчі завдання); частково – пошуковий (евристичний); ситуаційний метод, рішення кейсових завдань
ПРН 17. Виявляти та прогнозувати ризики національній безпеці України з урахуванням теорій терорології та іредентизму та обґрунтовувати заходи щодо їх мінімізації для забезпечення економічної безпеки держави	– вербальні (проблемні лекції, лекції з аналізом конкретних ситуацій, пояснення, бесіда); практичні (різні види вправ та завдань, творчі завдання); частково – пошуковий (евристичний); ситуаційний метод, рішення кейсових завдань

9. Методи контролю

В основу системи оцінювання навчальної дисципліни покладено поточний та модульний контроль результатів навчання і принцип накопичення зароблених здобувачем вищої освіти балів.

Поточний контроль – це оцінювання засвоєння здобувачем вищої освіти навчального матеріалу під час проведення аудиторних занять, при виконанні індивідуальної і самостійної роботи.

Контроль виконання індивідуальних завдань – захист індивідуального завдання.

Контроль виконання самостійної роботи студентами здійснюється на практичних заняттях дисципліни.

Житомирська політехніка	МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ «ЖИТОМИРСЬКА ПОЛІТЕХНІКА» Система управління якістю відповідає ДСТУ ISO 9001:2015	Ф-31.08- 05.01/256.00.1/М/ ОК7-2023
	Екземпляр № 1	Арк 18 / 12

Модульний контроль – це оцінювання якості засвоєння навчального матеріалу змістових модулів. Модульний контроль проводиться у вигляді модульної контрольної роботи.

Підсумковий (семестровий) контроль:

1. Накопичення рейтингових балів в межах дисципліни проводиться в балах, які у підсумку переводяться у національну шкалу та шкалу ЄКТС.

2. Загальна кількість балів на останньому занятті з навчальної дисципліни оприлюднюється здобувачам вищої освіти та виставляється в відомість обліку успішності академічних груп.

3. У випадку погодження здобувача вищої освіти з оцінкою поточної успішності, вона вважається остаточною, враховується як результат семестрового контролю і вноситься у залікову книжку.

4. У разі незгоди здобувача вищої освіти з результатами поточної успішності, оцінка з дисципліни виставляється за результатами дистанційного складання екзамену. До тестування допускаються здобувачі, які отримали 50 і більше балів.

5. У разі, якщо студент отримав від 0 до 59 балів, то в відомість за національною шкалою виставляється оцінка “незадовільно” (“F” та “FX” відповідно до шкали ЄКТС).

Способи перевірки досягнення програмних результатів навчання

В ході вивчення дисципліни досягнення програмних результатів навчання контролюється шляхом застосування наступних видів контролю:

Результат навчання	Методи контролю
1	2
ПРН 1. Застосовувати системний аналіз та синтез для вирішення завдань забезпечення національної безпеки	– взаємоконтроль, рецензування відповідей інших студентів; – захист індивідуального завдання; – виконання практичних завдань (в тому числі, у цифровому освітньому середовищі); – модульна контрольна робота; – екзамен
ПРН 10. Формувати елементи (складові) стратегії національної безпеки держави (за сферами забезпечення та видами діяльності)	– усне опитування; – взаємоконтроль, рецензування відповідей інших студентів; – виконання практичних завдань (в тому числі, у цифровому освітньому середовищі); – виступ на практичних заняттях (з презентацією, в т.ч. в яких представлено аналіз визначеного у завданні кейсу, участь в дискусії); – модульна контрольна робота; – екзамен
ПРН 12. Застосовувати спеціалізовані концептуальні знання, що включають сучасні наукові здобутки і є основою для прийняття ефективних рішень, проведення досліджень та критичного осмислення проблем у галузі національної безпеки	взаємоконтроль, рецензування відповідей інших студентів; виконання модульної контрольної роботи; – виступ на практичних заняттях (з презентацією, в т.ч. в яких представлено аналіз визначеного у завданні кейсу, участь в дискусії); – модульна контрольна робота; – екзамен

Житомирська політехніка	МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ «ЖИТОМИРСЬКА ПОЛІТЕХНІКА» Система управління якістю відповідає ДСТУ ISO 9001:2015	Ф-31.08- 05.01/256.00.1/М/ ОК7-2023
	Екземпляр № 1	Арк 18 / 13

1	2
ПРН 17. Виявляти та прогнозувати ризики національній безпеці України з урахуванням теорій терорології та іредентизму та обґрунтовувати заходи щодо їх мінімізації для забезпечення економічної безпеки держави	усне опитування; взаємоконтроль, рецензування відповідей інших студентів; – виконання практичних завдань (в тому числі, у цифровому освітньому середовищі); – модульна контрольна робота; – екзамен

10. Розподіл балів

Оцінювання досягнень здобувачів за дисципліною за кількісним критерієм здійснюється за 100-бальною шкалою та шкалою ЄКТС (А, В, С, D, E, FX, F). Бали розподілені за темами дисципліни наступним чином:

Розподіл балів														Сума
Змістовий модуль 1							Змістовий модуль 2							
T1	T2	T3	T4	T5	T6	MPK	T7	T8	T9	T10	T11	T12	MPK	100
7	7	7	7	7	7	8	7	7	7	7	7	7	8	

Шкала оцінювання

За шкалою ЄКТС	Екзамен	Бали
A	Відмінно	90-100
B	Добре	82-89
C		74-81
D	Задовільно	64-73
E		60-63
FX	Незадовільно	35-59
F		0-34

11. Рекомендована література

Основна література

1. Andreeva Ch. The evolution of information-sharing in EU counter-terrorism post-2015: a paradigm shift? Cheltenham, UK: Edward Elgar Publishing, 2023. 246 p.
<https://www.elgaronline.com/monobook/book/9781803928302/9781803928302.xml>
https://books.google.com.ua/books?id=RD60EAAAQBAJ&pg=PR2&lpg=PR2&dq=The+Evolution+of+Information-sharing+in+EU+Counter-terrorism+A+Post-2015+Paradigm+Shift?+European+Security+and+Justice+Critiques+series+Christine+Andreeva&source=bl&ots=6Ay4Jg3KD5&sig=ACfU3U0KeSHG5w10drHuZKyQ17nrX8cXOA&hl=uk&sa=X&ved=2ahUKEwiSleKb2NSCAxXuX_EDHXGQCmoQ6AF6B AgeEAM#v=onepage&q&f=false

Житомирська політехніка	МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ «ЖИТОМИРСЬКА ПОЛІТЕХНІКА» Система управління якістю відповідає ДСТУ ISO 9001:2015	Ф-31.08- 05.01/256.00.1/М/ ОК7-2023
	Екземпляр № 1	Арк 18 / 14

2. Council of the European Union. European Union Counter Terrorism Strategy. November 30th. 14469/4/05 of 2005 / Council of the European Union .
<https://www.refworld.org/docid/47fdfb28d.html>
3. Görzig C., Fürstenberg M., Köhler F., Alsoos I. How Terrorists Learn: Organizational Learning and Beyond. New York: Taylor and Francis, 2023.
https://books.google.com.ua/books?id=U87KEAAAQBAJ&pg=PA2009&hl=uk&source=gbv_selected_pages&cad=1#v=onepage&q&f=false
4. Leonov B., Bieliakov K. Terrorism: historical, social, cultural and psychological prerequisites of global forecasting: monograph. Riga: Izdevnieciba «Baltija Publishing», 2020. 104p. <https://doi.org/10.30525/978-9934-588-34-1>
5. Mehdi M., Ahmad R., Jameel A. Understanding Terrorism: A Review of the Psychosocial. *Global Strategic & Securities Studies Review*. 2020 Pp. 20 – 30.
6. Risk Analysis Methods for Nuclear War and Nuclear Terrorism; National Academies of Sciences, Engineering, and Medicine. Washington, DC: The National Academies Press. 2023 <https://doi.org/10.17226/26609> .
<https://nap.nationalacademies.org/read/26609/chapter/1>
7. Slyusar V. Informational Violence in the Symbolic Exchange and Modern Mediareality: the Modus Dimension. *Zhytomyr Ivan Franko State University Journal. Philosophical Sciences*. 2019. № 1 (85). 25-35.
https://visnyk.zu.edu.ua/pdf/visnyk85_filosof.pdf
8. Slyusar V. M., Khrystokin G. V., Yastrebova A. O. Is dialogue possible in the post-truth era? (Media philosophy and social and communication studies) *Zhytomyr Ivan Franko State University Journal. Philosophical Sciences*. 2023. № 1 (93). P. 29 – 40.
https://visnyk.zu.edu.ua/pdf/visnyk93_filosof.pdf
9. Vozniuk E. Information Terrorism as a Modern Threat for Information Security of European States. *Міжнародні відносини, суспільні комунікації та регіональні студії*. 2019. №1 (5). С. 34-42.
10. Žižek S. Some Politically Incorrect Reflections on Violence in France & Related Matter <https://www.lacan.com/zizfrance.htm>
11. Бандера С. Перспективи Української Революції. Тернопіль: Крила, 2021. 800 с.
https://web.archive.org/web/20141008125402/http://www.stepanbandera.org/bandera_perspective_content.htm
12. Вознюк Є. В. Інформаційний тероризм VS міжнародна безпека монографія. Луцьк: Вежа-друк, 2021. 370 с.
13. Гбур З. В. Теоретико-методологічні засади поняття «міжнародного тероризму». *Державне управління: удосконалення та розвиток*. 2021. № 2.
http://nbuv.gov.ua/UJRN/Duur_2021_2_5 .
14. Донцов Д. Підстави нашої політики та інші праці. Тернопіль: Крила. 2022. 367 с.
<https://dspace.uzhnu.edu.ua/jspui/bitstream/lib/46787/1/%D0%94%D0%BC%D0%B8%D1%82%D1%80%D0%BE%20%D0%94%D0%BE%D0%BD%D1%86%D0%BE%D>

Житомирська політехніка	МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ «ЖИТОМИРСЬКА ПОЛІТЕХНІКА» Система управління якістю відповідає ДСТУ ISO 9001:2015	Ф-31.08- 05.01/256.00.1/М/ ОК7-2023
	Екземпляр № 1	Арк 18 / 15

[0%B2%20%D0%9F%D1%96%D0%B4%D1%81%D1%82%D0%B0%D0%B2%D0%B8%20%D0%BD%D0%B0%D1%88%D0%BE%D1%97%20%D0%BF%D0%BE%D0%BB%D1%96%D1%82%D0%B8%D0%BA%D0%B8%20FINAL%20%D0%A4%D0%86%D0%9D%D0%90%D0%9B%D0%86%D0%92.pdf](https://ukrayinska.libretexts.org/%D0%93%D1%83%D0%BC%D0%B0%D0%BD%D1%96%D1%82%D0%B0%D1%80%D0%BD%D1%96_%D0%BD%D0%B0%D1%83%D0%BA%D0%B8/%D0%A4%D1%96%D0%BB%D0%BE%D1%81%D0%BE%D1%84%D1%96%D1%8F/%D0%95%D1%82%D0%B8%D0%BA%D0%B0_%D0%B2%D0%B6%D0%B8%D1%82%D1%82%D1%96_%D1%82%D0%B0_%D0%BF%D0%BE%D0%BA%D0%BB%D0%B8%D0%BA%D0%B0%D0%BD%D0%BD%D1%8F%D1%85_(Whitman))

15. Етика в житті та покликаннях (Whitman)

[https://ukrayinska.libretexts.org/%D0%93%D1%83%D0%BC%D0%B0%D0%BD%D1%96%D1%82%D0%B0%D1%80%D0%BD%D1%96_%D0%BD%D0%B0%D1%83%D0%BA%D0%B8/%D0%A4%D1%96%D0%BB%D0%BE%D1%81%D0%BE%D1%84%D1%96%D1%8F/%D0%95%D1%82%D0%B8%D0%BA%D0%B0_%D0%B2%D0%B6%D0%B8%D1%82%D1%82%D1%96_%D1%82%D0%B0_%D0%BF%D0%BE%D0%BA%D0%BB%D0%B8%D0%BA%D0%B0%D0%BD%D0%BD%D1%8F%D1%85_\(Whitman\)](https://ukrayinska.libretexts.org/%D0%93%D1%83%D0%BC%D0%B0%D0%BD%D1%96%D1%82%D0%B0%D1%80%D0%BD%D1%96_%D0%BD%D0%B0%D1%83%D0%BA%D0%B8/%D0%A4%D1%96%D0%BB%D0%BE%D1%81%D0%BE%D1%84%D1%96%D1%8F/%D0%95%D1%82%D0%B8%D0%BA%D0%B0_%D0%B2%D0%B6%D0%B8%D1%82%D1%82%D1%96_%D1%82%D0%B0_%D0%BF%D0%BE%D0%BA%D0%BB%D0%B8%D0%BA%D0%B0%D0%BD%D0%BD%D1%8F%D1%85_(Whitman))

16. Євдокимов В. В., Супрунова І. В., Лисак С. П. Ідентифікація властивостей тероризму як загрози національній безпеці. *Економічний простір*. 2021. № 169. С. 7-12. <http://www.prostir.pdaba.dp.ua/index.php/journal/article/view/875>

17. Інформаційна сфера як складова антитерористичної діяльності : навч. посіб. / А. В. Коростиленко, І. М. Рижов ; за заг. ред. І.Рижова. Київ : НА СБУ, 2021. 224 с.

<https://ryzhov.rv.ua/gallery/%D0%86%D0%9D%D0%A4%20%D0%A1%D0%A4%D0%95%D0%A0%D0%90%20%D0%AF%D0%9A%20%D0%A1%D0%9A%D0%9B%D0%90%D0%94%D0%9E%D0%92%D0%90%20%D0%90%D0%9D%D0%A2%D0%98%D0%A2%D0%95%D0%A0%20%D0%94%D0%86%D0%AF%D0%9B%D0%AC%D0%9D%D0%9E%D0%A1%D0%A2%D0%86.pdf>

18. Закон України «Про боротьбу з тероризмом». Відомості Верховної Ради України (ВВР). 2003. № 25. ст. 180. <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/638-15#Text>

19. Кореньков О. «Ісламська держава»: наймасштабніша битва сучасності. 2-ге вид. Київ : Видавництво Марка Мельника (ФОП Мельник М. Ю.), 2022. 312 с.

20. Кудінов С. С., Рижов І. М., Романов М. С. Основи терорології: навчальний посібник. Вид. 2-ге доп. Острог: Видавництво Національного університету «Острозька академія», 2021. 230 с.

<https://www.ryzhov.rv.ua/gallery/%D0%BE%D1%81%D0%BD%D0%BE%D0%B2%D0%B8%20%D1%82%D0%B5%D1%80%D0%BE%D1%80%D0%BE%D0%BB%D0%BE%D0%B3%D1%96%D1%96%CC%88.pdf>

21. Петришин Г. Р. Інформаційний тероризм: джерела формування та активізації в Україні. *Габітус : науковий журнал*. 2021. Вип. 21. С. 44-50. <http://habitus.od.ua/journals/2021/21-2021/9.pdf>

22. Рижов І. М. Парадигмальні риси антитерористичної безпеки сучасного інформаційного суспільства. Інформаційна безпека людини, суспільства, держави № 3 (27) 2019 <http://academy.ssu.gov.ua/ua/page/inf-arch.htm>

23. Стратегія кібербезпеки України. Затверджено Указом Президента України від 26 серпня 2021 року № 447/2021 <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/447/2021#n12>

Житомирська політехніка	МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ «ЖИТОМИРСЬКА ПОЛІТЕХНІКА» Система управління якістю відповідає ДСТУ ISO 9001:2015	Ф-31.08- 05.01/256.00.1/М/ ОК7-2023
	Екземпляр № 1	Арк 18 / 16

Допоміжна література

1. Coady C. A. J. “The Morality of Terrorism.” *Philosophy*, vol. 60, no. 231, 1985, pp. 47–69. *JSTOR*, <http://www.jstor.org/stable/3750562>.
<https://www.cambridge.org/core/services/aop-cambridge-core/content/view/3E2D2BEDBEBA91574041B625BA543942/S0031819100068182a.pdf/the-morality-of-terrorism.pdf>
2. Ganor B. Defining Terrorism: Is One Man’s Terrorist Another Man’s Freedom Fighter? *IST Papers on Terrorism*. 2002. vol. 1. pp. 9-10.
3. Lockyer A. The Relationship between the Media and Terrorism. http://rspas.anu.edu.au/papers/sdsc/viewpoint/paper_030818.pdf/
4. O'Connor T. Definitions and Typologies of Terrorism <http://www.drtoconnor.com/3400/3400lect01.htm/>
5. Ślusar W. *Problem przemocy i wojny w kontekście transformacji społecznych. Wojna / Pokój. Humanistyka wobec wyzwań współczesności*; red: R. Sapeńko /P. Pochyły. Zielona Góra: morpho, 2017. – S. 24 – 51.
6. Steinhoff U. *On the Ethics of War and Terrorism*. Oxford : Oxford University Press, 2007. 184 p.
<https://www.degruyter.com/document/doi/10.1515/9783110327496.223/html>
7. Актуальні питання удосконалення загальнодержавної системи боротьби з тероризмом в умовах функціонування режиму воєнного стану : зб. матер. круглого столу (м. Київ, 31 серпня 2022 року). Київ: НА СБУ, 2022. 184 с.
8. Бабійчук В.С. Кібертероризм та протидія йому. *Молодий вчений*. 2019. № 4 (68). С. 106 – 107.
9. Даазе К. Тероризм – поняття, теорії та стратегії протидії. Результати та проблеми соціально-наукових досліджень. *Незалежний культурологічний часопис «І»*. 2002. №25 «Насильство, влада, терор». <http://www.ji.lviv.ua/n25texts/daase.htm>
10. Державна політика протидії тероризму: пріоритети та шляхи реалізації : збірник матеріалів «круглого столу» / за ред. М. Г. Гуцало. Київ : НІСД, 2011. 120 с.
11. Дрожчана О.У., Родик Р.В. Кібертероризм, як нова форма тероризму. *Енерго- та ресурсозберігаючі технології та машини в аграрному виробництві: матеріали III Всеукраїнської науково-практичної інтернет-конференції*. (м. Полтава, 03-05 грудня 2018 р.). Полтава: ПДАА . С. 131-134.
12. Жайворонок О. Причини і джерела ескалації інформаційного тероризму в Україні та світі. *Підприємництво, господарство і право : науково-практичний господарсько-правовий журнал*. 2019 / 2. № 10. С. 218 – 223.
13. Канцір І. А., Брицька М. Р. Фінансовий моніторинг як парадигма державної політики у сфері протидії легалізації доходів, одержаних злочинним шляхом та проявам тероризму. *Причорноморські економічні студії*. 2019. Вип. 48-3. С. 68-71.
14. Канцір В. Психолого-правовий портрет особи терориста. *Вісник Національного університету «Львівська політехніка»*. Серія : Юридичні науки.

Житомирська політехніка	МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ «ЖИТОМИРСЬКА ПОЛІТЕХНІКА» Система управління якістю відповідає ДСТУ ISO 9001:2015	Ф-31.08- 05.01/256.00.1/М/ ОК7-2023
	Екземпляр № 1	Арк 18 / 17

2018. № 889. С. 117-124. http://nbuv.gov.ua/UJRN/vnulpurn_2018_17_20

15. Когут Ю. Правові засади формування та розвитку державної системи протидії кібертероризму в Україні. *Підприємництво, господарство і право*. 2020. № 12. С. 170-174.

16. Леонов Б., Лихова С. Інформаційний тероризм як загроза національній безпеці України. *Scientific works of National Aviation University. Series: Law Journal «Air and Space Law»*. 2021. Т. 2, № 59. С. 170–176.

17. Лисько Т. Д., Клімук О. О., Лисянська Д. В. Інформаційний тероризм як загроза національній безпеці та спосіб інформаційної війни . *Юридичний науковий електронний журнал*. 2022. № 10. С. 574-576.

18. Мокляк В. В. Сучасна стратегія запобігання терористичній діяльності в Україні. *Часопис Київського університету права*. 2018. № 4. С. 279-283.

19. Мокляк В. В. Сучасний тероризм як соціальне явище: сутність та форми прояву. *Проблеми законності*. 2016. № 135. С. 147-156.

20. Мюнклер Г. Тероризм як стратегія комунікації [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://www.ji.lviv.ua/n25texts/muenkler.htm>

21. Рижов І. М. Основи аналізу теророгенності соціальних систем. Київ : Магістр – XXI сторіччя, 2008. 288 с.

22. Саган О.В. Протидія медіаінформаційному тероризму як питання національної безпеки України : дис.. ... канд. політ. наук :21.01.01. Київ, 2021. 224 с.

23. Саган О. В. Медіа-інформаційний тероризм у когнітивно-поведінковому підході. *Держава і право. Серія: Політичні науки* 2019. Вип. 83. С. 14–25.

24. Сватко Я. Тероризм і глобалізація – два боки однієї медалі. *Журнал «І»*. 2002. № 25. С. 146 – 150.

25. Слободянюк А. В., Пелешок А. П. Тероризм як глобальна сучасна проблема людства. Матеріали XLIX науково-технічної конференції підрозділів ВНТУ, Вінниця, 27-28 квітня 2020 р. – Електрон. текст. дані. – 2020. – Режим доступу: <https://conferences.vntu.edu.ua/index.php/all-hum/all-hum-2020/paper/view/9931>

26. Слюсар В.М. Насилля: соціально-філософська природа. Житомир: Вид-во Євенок О.О., 2017. 450 с. http://eprints.zu.edu.ua/30554/1/%D0%BC%D0%BE%D0%BD%D0%BE%D0%B3%D1%80%D0%B0%D1%84%D1%96%D1%8F_%D0%A1%D0%BB%D1%8E%D1%81%D0%B0%D1%80_%D0%BD%D0%B0%D1%81%D0%B8%D0%BB%D0%BB%D1%8F_2017.pdf

27. Соціологія (Boundless). 15.6: Війна і тероризм. [https://ukrayinska.libretxts.org/%D0%A1%D0%BE%D1%86%D1%96%D0%B0%D0%BB%D1%8C%D0%BD%D1%96_%D0%BD%D0%B0%D1%83%D0%BA%D0%B8/%D0%A1%D0%BE%D1%86%D1%96%D0%BE%D0%BB%D0%BE%D0%B3%D1%96%D1%8F/%D0%92%D1%81%D1%82%D1%83%D0%BF_%D0%B4%D0%BE_%D1%81%D0%BE%D1%86%D1%96%D0%BE%D0%BB%D0%BE%D0%B3%D1%96%D1%97/%D0%9A%D0%BD%D0%B8%D0%B3%D0%B0%3A_%D0%A1%D0%BE%D1%86%D1%96%D0%BE%D0%BB%D0%BE%D0%B3%D1%96%D1%8F_\(Boundless\)/15%3A_%D0%A3%D1%80%D1%8F%D0%B4/15.06%](https://ukrayinska.libretxts.org/%D0%A1%D0%BE%D1%86%D1%96%D0%B0%D0%BB%D1%8C%D0%BD%D1%96_%D0%BD%D0%B0%D1%83%D0%BA%D0%B8/%D0%A1%D0%BE%D1%86%D1%96%D0%BE%D0%BB%D0%BE%D0%B3%D1%96%D1%8F/%D0%92%D1%81%D1%82%D1%83%D0%BF_%D0%B4%D0%BE_%D1%81%D0%BE%D1%86%D1%96%D0%BE%D0%BB%D0%BE%D0%B3%D1%96%D1%97/%D0%9A%D0%BD%D0%B8%D0%B3%D0%B0%3A_%D0%A1%D0%BE%D1%86%D1%96%D0%BE%D0%BB%D0%BE%D0%B3%D1%96%D1%8F_(Boundless)/15%3A_%D0%A3%D1%80%D1%8F%D0%B4/15.06%)

Житомирська політехніка	МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ «ЖИТОМИРСЬКА ПОЛІТЕХНІКА» Система управління якістю відповідає ДСТУ ISO 9001:2015	Ф-31.08- 05.01/256.00.1/М/ ОК7-2023
	Екземпляр № 1	Арк 18 / 18

[3A %D0%92%D1%96%D0%B9%D0%BD%D0%B0 %D1%96 %D1%82%D0%B5%D1%80%D0%BE%D1%80%D0%B8%D0%B7%D0%BC](#)

28. Смазнова І. Насильство: свобода волі чи неминучість. *Журналістика та соціальні комунікації в контексті становлення громадянського суспільства в Україні і в світі: виклики, тенденції, перспективи* : матер. Всеукраїнської наук.-практ. конф. (м. Одеса, 4 листопада 2022 р.) / наук. ред. В. Колкутіна, упоряд. Ю. Грушевська - Одеса : Національний університет «Одеська юридична академія», 2022. С. 97-101.

29. Смазнова І. С. Справедливість як ціннісний компонент боротьби з тероризмом. *Актуальні проблеми держави і права*. 2008. Вип. 40. С. 179-183. http://nbuv.gov.ua/UJRN/apdp_2008_40_33 .

30. Телешун С. Сучасний тероризм – українські реалії. Окремі політико-правові зауваження. *Політичний менеджмент*. 2005. № 1. С. 163 – 169.

31. Фанон Ф. Гнані і голодні; пер. з фр. Київ: Вперед, LAT & K, 2016. 227 с. https://chtyvo.org.ua/authors/Frantz_Omar_Fanon/Hnani_i_holodni.pdf

32. Шкурат І.В. Глобальний тероризм: методичні підходи до вивчення. Державне управління: теорія і практика. 2005. № 2. <http://academy.gov.ua/ej/ej2/txts/pol-prav/05sivmpv.pdf>

33. Ярмош О. В., Хом'якова М. Є. Міжнародний тероризм та особливості боротьби з ним на регіональному рівні на прикладі ЄС та ШОС. *Вісник Харків. нац-го ун-ту ім. В. Н. Каразіна. Серія: Міжнародні відносини. Економіка. Країнознавство. Туризм*. 2020. Вип. 12. С. 69-76.

12. Інформаційні ресурси в Інтернеті

1. Електронна бібліотека Державного університету «Житомирська політехніка» <http://eztuir.ztu.edu.ua/>

2. Бібліотека українських підручників [Електронний ресурс] – Режим доступу до ресурсу: <http://pidruchniki.ws/>

3. Культурологічний часопис «І» Насильство. Влада. Терор. №25. https://chtyvo.org.ua/authors/Chasopys_Ji/N25_Nasylstvo_Vlada_Terror/